

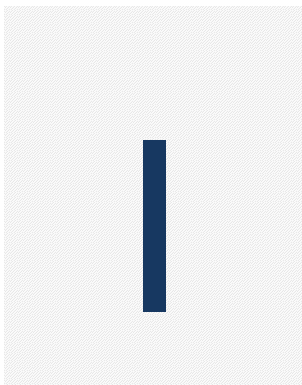
Børnenes syn på børnemiljøet i dagtilbud

- Tal fra Dagtilbudstermometeret 2022

Udarbejdet af
Dansk Center for Undervisningsmiljø
Februar 2023

DANSK CENTER FOR
UNDERVISNINGSMILJØ
Viden til praksis

Indholdsfortegnelse

Termometertal for 2022-----	3
Fakta om datamaterialet-----	4
Børnenes syn på børnemiljøet-----	6
Psykisk børnemiljø-----	6
Æstetisk børnemiljø-----	11
Det fysiske børnemiljø-----	12

Termometertal for 2022

I denne tabelrapport offentliggør Dansk Center for Undervisningsmiljø, DCUM, tal fra Dagtilbudstermometeret. Tallene er baseret på anonymt gennemførte besvarelser i kalenderåret 2022.

Dagtilbudstermometeret er et gratis elektronisk spørgeskemaværktøj, der giver de danske dagtilbud mulighed for at få indblik i og blive klogere på børnenes oplevelse af det psykiske, æstetiske og fysiske børnemiljø i tilknytning til de pædagogiske læreplaner. Dagtilbudstermometeret bidrager til at sikre børnenes perspektiv og stemme i arbejdet med at fastholde og udvikle et børnemiljø, der fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Dagtilbudstermometeret understøtter Dagtilbudslovens § 7 og § 8, hvori der blandt andet står, at:

- børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv
- børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø
- arbejdet med det gode børnemiljø skal være en integreret del af det pædagogiske arbejde, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Dagtilbudstermometeret består dels af et talende spørgeskema til de 4-6-årige børn samt refleksionsskemaer til det pædagogiske personale. Tabelrapporten indeholder resultaterne fra børnenes besvarelser i det talende spørgeskema.

Du kan læse mere om Dagtilbudstermometeret på www.dcum.dk/dagtilbudstermometeret

F

Fakta om datamaterialet

Tallene i tabelrapporten er baseret på de besvarelser, der i perioden januar til december 2022 er afgivet i Dagtilbudstermometerets talende spørgeskema.

I alt har 128 dagtilbud fordelt på 32 af landets 98 kommuner benyttet spørgeskemaet til brug i arbejdet med deres børnemiljø i 2022. Her har 2520 børn i alderen 4-6 år besvaret spørgeskemaet. Besvarelserne fordeler sig på følgende måde:

Køn	Antal	%
Dreng	1260	50
Pige	1260	50
Total	2520	100

Alder	Antal	%
4 år	1112	44,13
5 år	1242	93,41
6 år	166	6,59
Total	2520	100

Dagtilbuddene vælger selv, om de vil benytte Dagtilbudstermometeret. Datamaterialet i tabelrapporten udgør derfor ikke en tilfældig udvalgt stikprøve. Derfor er der en risiko for skævvridning af resultaterne, og de kan derfor ikke generaliseres til at gælde for alle 4-6-årige børn i de danske dagtilbud. Resultaterne skal ses som et udtryk for og pejling af 2520 børnehavebørns syn på og oplevelse af deres eget børnemiljø.

Udover muligheden for at datamaterialet er forbundet med en vis skævhed, er det også nødvendigt at tage højde for, at børn i 4-6-årsalderen ofte vil svare ud fra, hvordan de

har det her og nu. Et barns besvarelse vil derfor være et øjebliksbillede, som kan variere alt efter, hvor og hvornår barnet svarer på spørgeskemaet.

Ikke desto mindre, kan vi være ret sikre på, at børnenes besvarelser afspejler deres egne holdninger og ikke de voksnes. Dette er grundet, at det ikke er de voksne, der stiller spørgsmålene, men et talende spørgeskema. Alle børn præsenteres således for spørgsmålene på nøjagtig samme måde uden de voksnes indblanding. Hvis det var de voksne, der stillede spørgsmålene, ville der være en større risiko for, at barnet vil føle sig presset til at svare det, som barnet tror vil behage den voksne i stedet for, hvad barnet selv mener, er det rigtige svar.

De metodiske udfordringer til trods, er det DCUM's vurdering, at tallene giver et fingerpeg om de tendenser, der gør sig gældende for børnemiljøet i danske dagtilbud. Vi mener derfor, at tallene kan danne afsæt for faglige refleksioner samt dialog mellem det pædagogiske personale, ledelse, forældre og børn om, hvordan børns trivsel, sundhed og læring kan fremmes og dermed også, hvordan kvaliteten i dagtilbuddene kan øges.

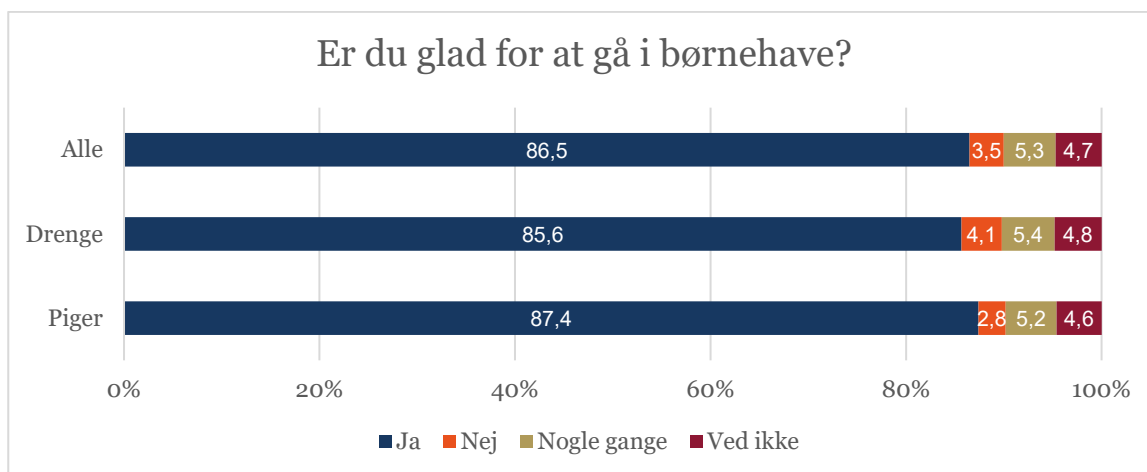

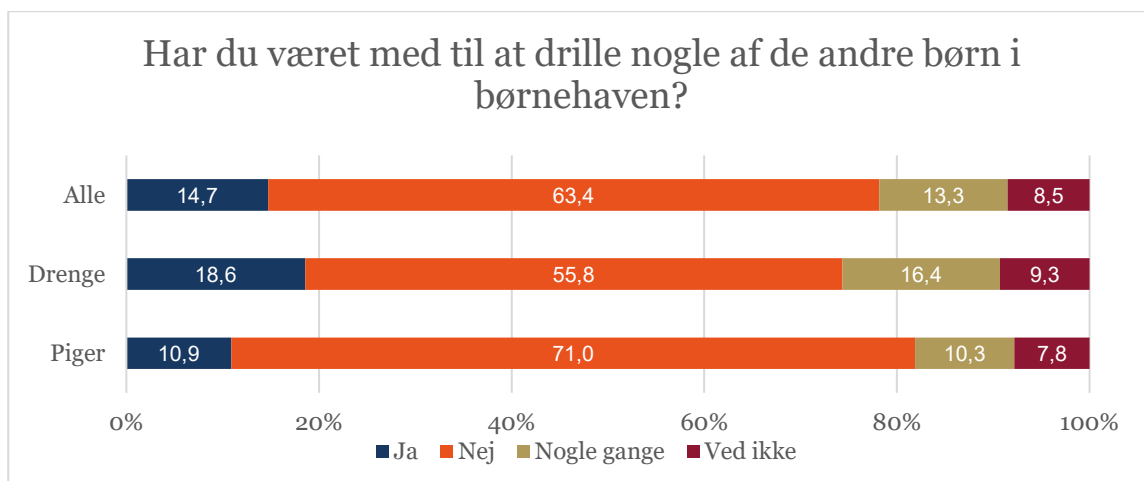
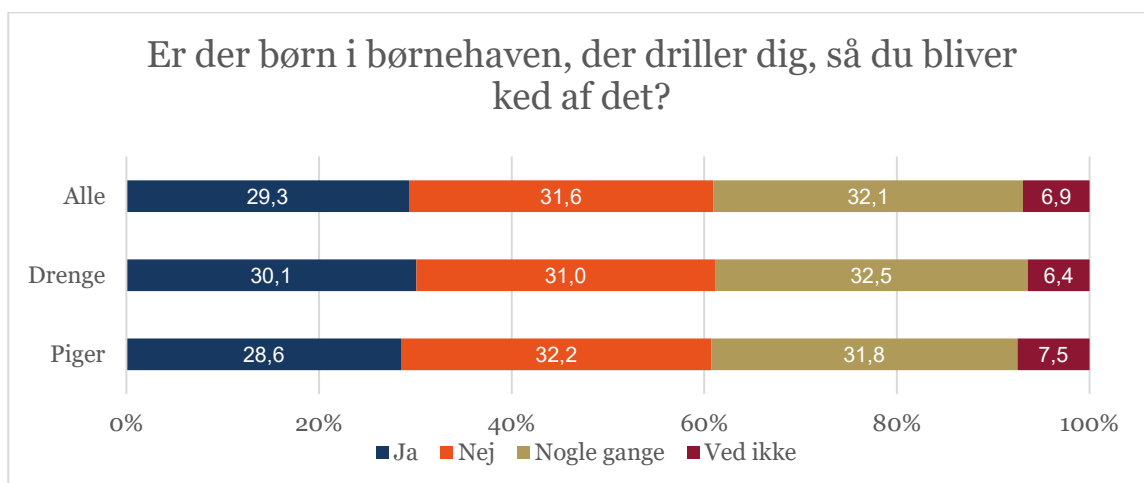
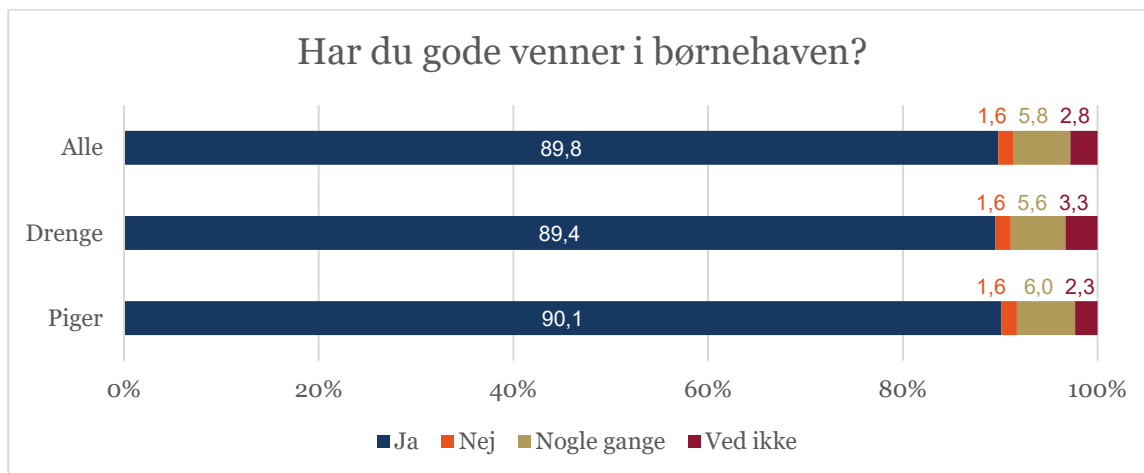
Børnenes syn på børnemiljøet

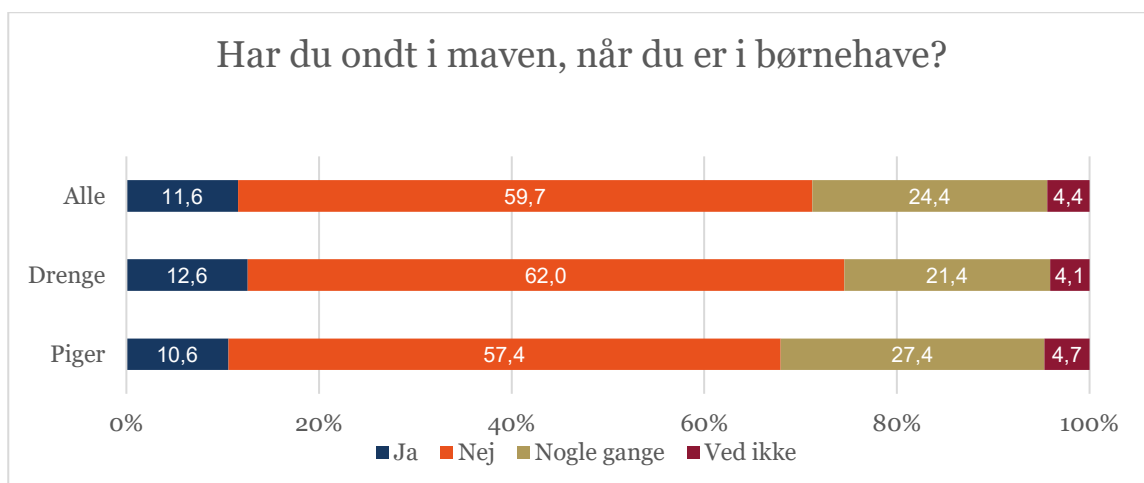
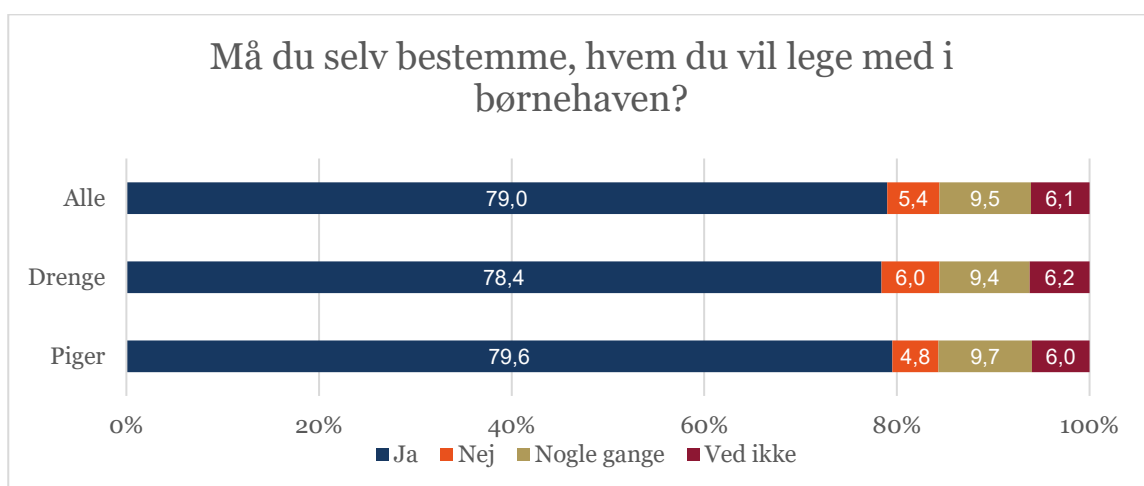
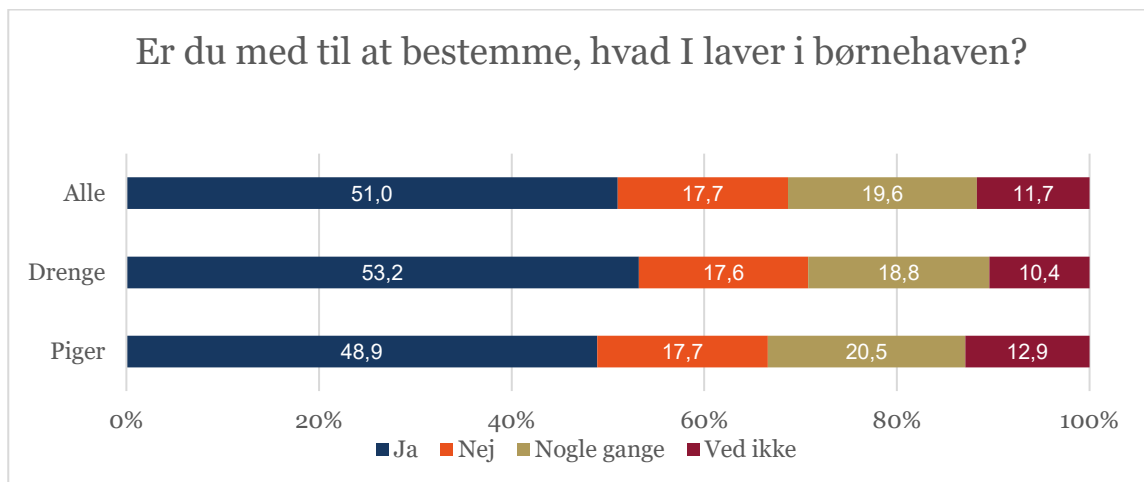
I det følgende præsenteres resultaterne fra Dagtilbudstermometerets talende spørgeskema til de 4-6-årige børn. Resultaterne er fordelt på hhv. det psykiske, æstetiske og fysiske børnemiljø.

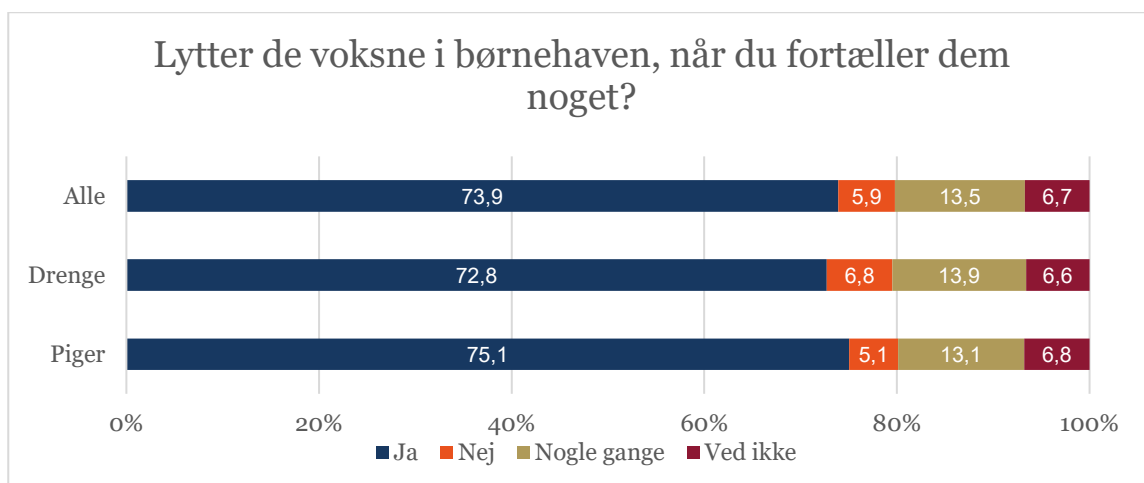
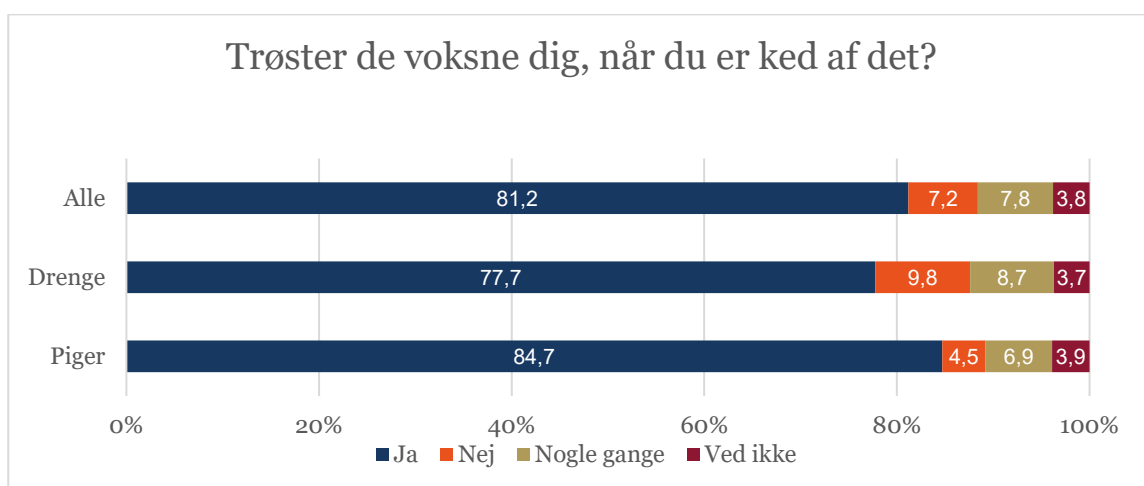
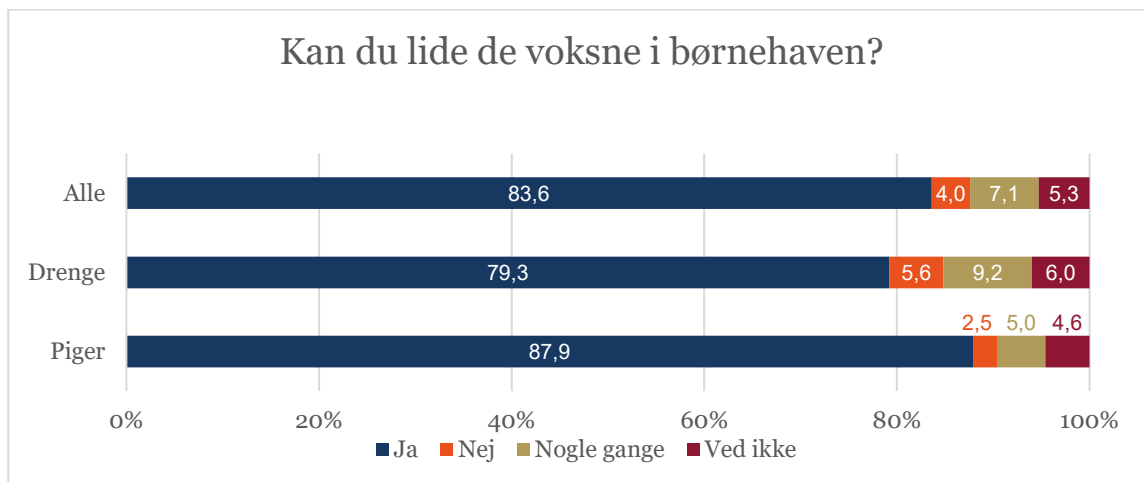
Psykisk børnemiljø

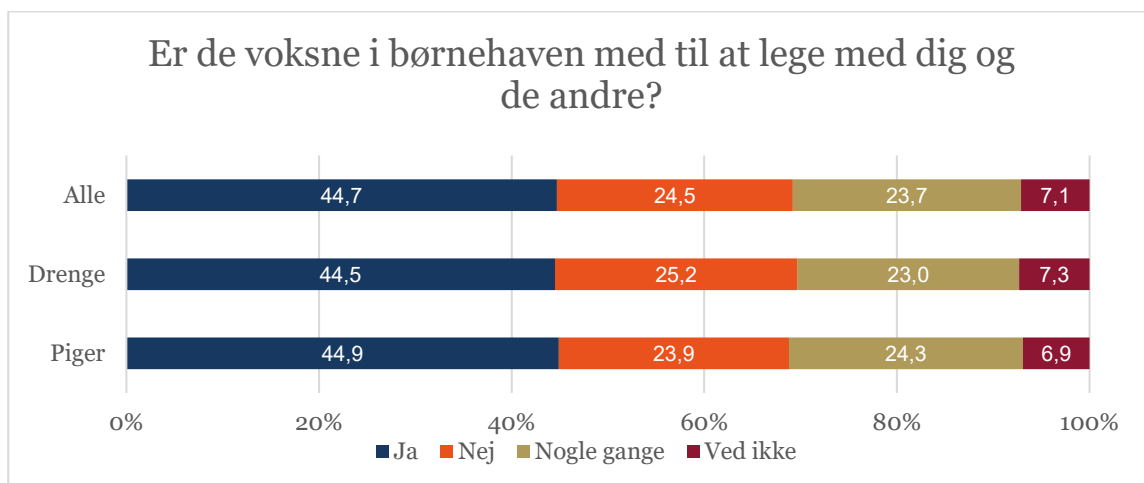
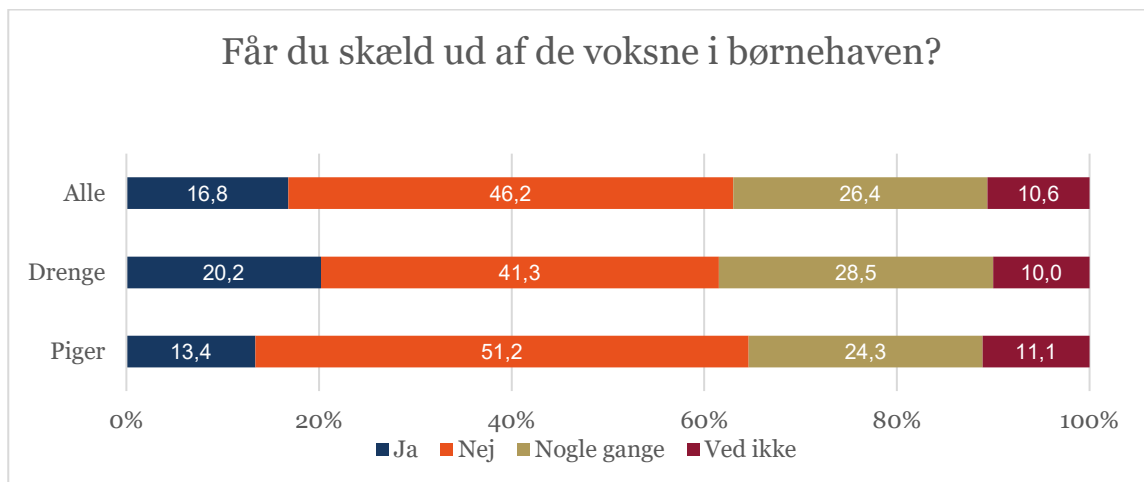
Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene trives med sig selv, de andre børn og med personalet i dagtilbuddet. Et godt psykisk børnemiljø kendetegnes ved positive, omsorgsfulde samt anerkendende relationer og venskaber, som bygger på respekt, tryghed, tillid og nærvær. Samtidig handler et godt psykisk børnemiljø om børns muligheder for medbestemmelse og deltagelse i hverdagen.

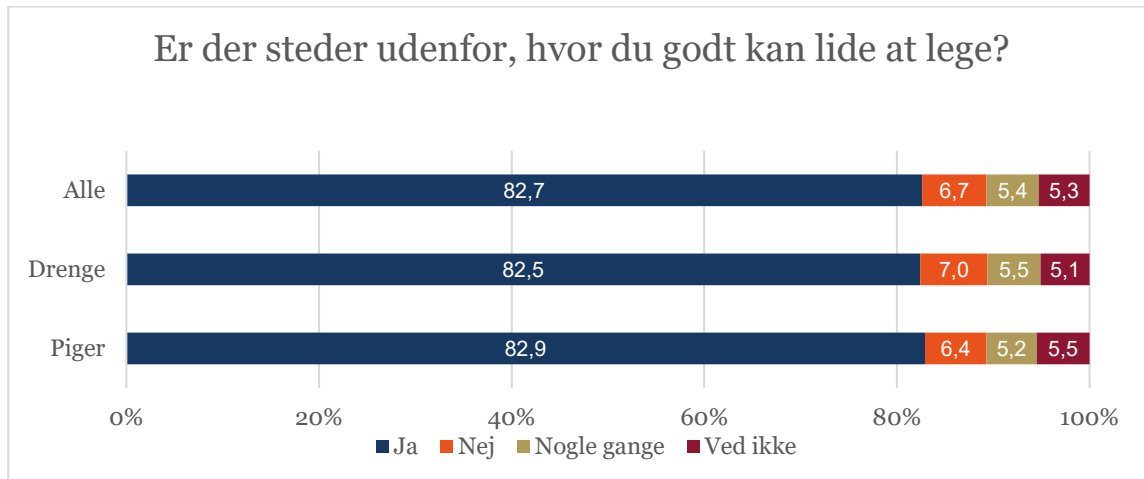
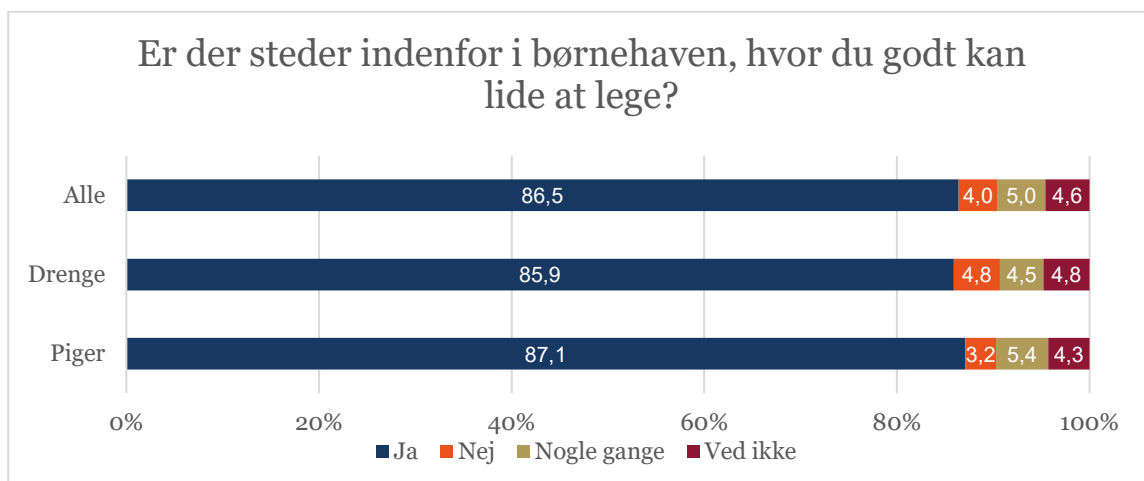

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan børn gennem sanseoplevelser påvirkes af de rum og rammer, der omgiver dem i dagtilbuddet. Det æstetiske børnemiljø berører indretning og udsmykning af rum, men også den atmosfære der findes i dagtilbuddet. Et godt æstetisk børnemiljø stimulerer børnene og giver dem positive og tilpas udfordrende sanseoplevelser. Æstetisk børnemiljø er også børnenes leg og et fokus på, hvordan pædagoger kan understøtte legen. Når et barn bliver påvirket gennem sine sanser og får mulighed for at lege og skabe, sker en vigtig æstetisk erkendelsesproces.

Det fysiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø handler om de fysiske rammer indendørs og udendørs. Det drejer sig bl.a. om indeklima, lys, lyd, pladsforhold, inventar, hygiejneforhold mm. Et godt fysisk børnemiljø i sunde, trygge og sikre rammer giver børnene plads og overskud til at lege og lære gennem fordybelse og bevægelse. Det sikrer, at rammerne ikke bliver en begrænsning for børnenes muligheder for udvikling og deltagelse.

